БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 236 (18.414). Жума, 15 октябрь 1982 йил • Баҳоси 3 тийин.

КЕЧА ТОШКЕНТДА ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ XI МАЖЛИСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ УЧУН!

ДЎСТЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ВАЗИЯТИДА

14 октябрь куни Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг Тошкентда ўтказилган XI мажлисининг қатнашчиларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Ўзбекистон ССР раҳбарлари, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан у меҳмонларни самимий табриклади ҳамда мажлиснинг қатнашчиларини иш муваффақиятли тугалланганлиги билан қутлади.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг мажлиси амалий ва дўстона вазиятда ўтганлигидан хурсандмиз, деб уқтирди Ш. Р. Рашидов. [illegible] қуролсизланиш йўлидаги куч-ғайратларни кўпайтириш мажбуриятини юклайди. Бугун қабул этилган жуда муҳим ҳужжатлар Осиё ва Африка халқларининг ҳаётий манфаатларига, барча антиимпериалистик кучлар[illegible]

[illegible]

Ш. Р. Рашидов республика социал-иқтисодий ривожининг энг муҳим моментларига тўхталиб ўтди. Ўзбекистон жаҳонга улуғ олимлар, мутафаккирлар ва маърифатпарварларни етиштириб берган, ўз халқининг даҳоси билан ажойиб меъморчилик ёдгорликлари ва бошқа ўлмас обидалар ярат[illegible]

[illegible] кўп асрли тарихга ва қадимий маданиятга эга бўлган [illegible] Улуғ Октябрь революцияси [illegible] социализм равнақига асос солди.

Эндиликда Ўзбекистон ССР — совет халқлари оиласидаги тенг ҳуқуқли республикалардан бири, [illegible] КПСС XXVI съезди [illegible] халқнинг турмуш маданиятида, халқ фаровонлигини оширишда жуда катта ўзгаришлар содир бўлмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари кўп миллатли оиласининг ўнинчи беш йилликдаги муваффақиятлари Ватаннинг олий мукофоти — учинчи Ленин ордени билан тақдирланди. Бу мукофотни республикага шонли ленинчи партиямиз билан Совет давлатининг раҳбари, замонамизнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби Леонид Ильич Брежнев топширганлиги жуда қувончли бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг орден топшириш пайтида берган тавсиялари ва кўрсатмалари меҳнаткашлар учун жанговар ҳаракат программаси бўлиб қолди.

Бизнинг ҳамма ютуқларимиз — партия билан давлат доно миллий сиёсатининг бевосита натижасидир, барча совет халқлари дўстлиги, бирлиги ва жипслигининг бевосита натижасидир. Бинобарин, партия тарбиялаб вояга етказган янги совет кишиси, ватанпарвар инсон, интернационалист инсон зафарларимизнинг мезони, рўй берган жамики социал, иқтисодий ва маданий ўзгаришларнинг кўрсаткичидир.

Биз совет кишилари тинч бунёдкорлик меҳнати билан шуғулланмоқдамиз. Биз урушга нафрат билан қараймиз. Ҳозир партиямиз, халқимиз учун, қолаверса планетадаги барча халқлар учун тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Леонид Ильич Брежнев КПСС XXVI съезди минбаридан шу гапни айтди. Барча совет кишилари ҳам шуни ўйлайдилар ва шу фикр билан яшайдилар. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг ҳозиргина муваффақиятли тугаган мажлиси ҳам шу мўътабар мақсадларга бағишланди. Президиум қабул этган ҳужжатлар, Осиё ва Африка халқлари бирдамлигининг олижаноб принциплари, мақсадлари ва амалий қадамлари планетанинг ҳамма жойларида астойдил маъқуллаб кутиб олинишига ва қўллаб-қувватланишига бизнинг ишончимиз комил.

Инсониятнинг ҳозирги куни ва келажагини Ленинсиз ва ленинизмсиз тасаввур этиб бўлмайди. Ленин ғоялари бутун инсониятнинг истиқбол йўлини, янги ғалабаларга эришиш йўлини, эксплуатация ва зулмдан батамом халос бўлиш йўлини, мустаҳкам тинчлик, улуғ социализм ишининг тантанаси йўлини ёритиб турибди.

Ш. Р. Рашидов Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотига Тошкент чинни заводининг усталари ясаган гулдонни тортиқ қилди.

Учрашувда сўзга чиққан Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг Бош секретари Абдил Раззоқ Нури, Гвинея—Бисау Республикаси делегациясининг бошлиғи Алешандри Коррейа, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг вице-президенти, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг раиси ёзувчи Мирзо Иброҳимов кўрсатилган иззат-икром учун, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг XI мажлиси самарали ишлашига жуда яхши шароитлар яратиб берилганлиги учун самимий миннатдорчилик билдирдилар.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг ҳозирги мажлиси олдига қўйилган вазифалар тўла-тўкис ҳал этилганлиги нутқларда уқтириб ўтилди. Осиё, Африка, ер юзидаги барча қитъалар эрксевар халқларининг душмани битта, у ҳам бўлса ўтакетган реакцион, агрессив ташқи сиёсат ўтказаётган Рейган маъмурияти руҳлантириб турган империализмдир. Фаластин ва Ливан халқларига қарши қонли ёвузликлар қилаётган Исроилга, ирқчилик ва апартеидни авж олдираётган Претория режимига, Лотин Америкаси мамлакатларидаги ҳарбий диктатураларга кутқу солиб турган айни Америка империализмидир. Айни Америка империализми қуролланиш пойгасини кучайтирмоқда, халқаро кескинликни юмшатишга тўсқинлик қилиб, бутун дунёда тинчликка реал хавф солмоқда.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг Тошкентдаги мажлисида бундан буёнги фаолиятнинг йўналиши — империализмга қарши бўлиб турган барча кучларни янада маҳкамроқ жипслаштириш, миллий озодлик ҳаракатларини социалистик лагерь кучлари билан, капиталистик давлатлардаги тараққийпарвар кучлар билан бирдамлик ҳаракатининг муштарак олижаноб идеаллари ва мақсадлари йўлида бирлаштириш кераклиги аниқ белгилаб берилди. Ленин ва Улуғ Октябрь ватани — Совет Иттифоқи тинчлик сиёсатини ўтказишда, миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашувчи халқларни қўллаб-қувватлашда изчиллик намунаси бўлиб хизмат қилмоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Г. В. Шумейко, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. Н. Матузов, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети раисининг ўринбосарлари А. С. Дзасохов, А. В. Софронов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ ХАЛҚИГА ТАБРИК

Биз, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг Тошкентда ўтказилган XI сессиясига тўпланган 64 мамлакат миллий озодлик ҳаракатлари, революцион-демократик партиялари ва бошқа ижтимоий-сиёсий кучларининг, шунингдек 15 та халқаро ташкилотнинг намояндалари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида совет халқини астойдил табриклаймиз.

Халқлар дўстлиги ва қардошлиги илғор ғояларини ўзида мужассамлаштирган кўп миллатли Совет давлатини барпо этиш ва ривожлантиришнинг тарихий тажрибаси турли миллат ва элатларнинг тенг ҳуқуқлилиги, ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами принциплари изчиллик билан амалга оширилиши уларга ҳамма шаклдаги жабр-зулмдан очиқ-ойдин халос бўлиш имкониятини таъминлаб беришини тасдиқлаб турибди.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ҳаракатининг вакиллари халқларнинг озодлик ва мустақиллик учун одилона курашини Совет Иттифоқи изчиллик ва қатъият билан қўллаб-қувватлаб келаётганини юксак қадрлайдилар. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, жаҳон социализми кучларини, миллий озодлик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш мазлум халқларни тўла-тўкис ва узил-кесил озод қилиш, мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни қарор топтириш учун тараққийпарвар кучлар муваффақиятли курашининг ҳал қилувчи омили эканига ишончимиз комил.

Халқаро антиимпериалистик, демократик ҳаракатнинг муҳим қисми бўлган Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ҳаракати Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини юксак баҳолайди, бу сиёсат қуролсизланишга ва халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган конкрет тадбирлар билан доимо мустаҳкамланиб бораётганлигини уқтиради.

Совет Иттифоқининг ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги тарихий баёнотини, шунингдек НАТО ва Варшава Шартномаси ҳаракат доирасини Осиё, Африка ва Лотин Америкасига ёймаслик тўғрисидаги таклифни халқлар астойдил қўллаб-қувватладилар.

80-йиллар учун Тинчлик программаси, Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббуслари амалга оширилиши озодликка чиққан мамлакатларни империализм ҳамлаларидан ҳимоя қилишга, Осиё ва Африка халқларининг иқтисодий ҳамда социал тараққиёти учун қулай шарт-шароитлар яратишга кўмаклашишига аминмиз.

Биз улуғ совет халқига ва шахсан атоқли сиёсий ва давлат арбоби Леонид Ильич Брежневга халқлар дўстлиги, Ер юзида тинчлик ва тараққиётнинг порлоқ, олижаноб идеалларини рўёбга чиқаришда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

ХАЛҚЛАРНИНГ БИРДАМЛИГИ—ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШ ГАРОВИ

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг Тошкентда ўтказилган XI мажлиси ўз ишини тамомлади.

14 октябрь куни бўлиб ўтган якунловчи мажлис қатнашчилари халқаро аҳволнинг актуал проблемаларини, африкалик ва осиёлик халқларнинг бирдамлик ташкилоти мақсадларини рўёбга чиқариш, барча регионлардаги можароларни одилона ва ҳар тарафлама бартараф этишга эришиш учун курашда уларнинг бирлигини мустаҳкамлаш вазифаларини муҳокама қилдилар. Халқларнинг қуролсизланиш, ялпи тинчлик ва хавфсизлик учун, империализм ва янги мустамлакачилик кирдикорларига қарши курашига алоҳида эътибор берилди.

Жамоатчиликнинг қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва қуролсизланишга қаратилган урушга қарши ҳаракати масалалари кейинги вақтларда бирдамлик ташкилоти ва унинг кўпгина миллий отрядлари кўп қиррали фаолиятида марказий ўрин олаётганлигидан Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети раисининг биринчи ўринбосари А. С. Дзасохов чуқур мамнуният изҳор этди.

Ядро уруши хавфини тугатиш учун, қуролсизланиш ва тинчлик учун жамоатчилик ҳаракати илгари ҳеч қачон бу қадар кенг кўлам касб этмаган ва ҳозиргидек самарадор бўлмаган эди.

Урушга қарши жаҳоншумул ҳаракатнинг сафларида совет жамоатчилиги зўр ғайрат билан серқирра ишлар қилмоқда. Чунончи, шу йил май-июнь ойларида урушга қарши ўтказилган умумжаҳон кампания даврида Совет Иттифоқида ўтказилган 20 мингдан ортиқ оммавий йиғилиш, юриш ва намойишда 60 миллиондан кўпроқ киши қатнашди. Ҳозир СССРда БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда ўтказилаётган навбатдаги сессияси номига ёзилган мурожаатномага имзо тўплашга бағишланган умумхалқ ҳаракати авж олиб бормоқда.

Урушга қарши ҳаракат сафларида жуда кенг аҳоли табақалари, юз миллионлаб кишилар, шу жумладан, Осиё ва Африка мамлакатларидаги кишилар иштирок этаётганлиги бу ҳаракатнинг ҳозирги босқичига хос энг муҳим хусусият эканлиги мажлисда уқтириб ўтилди. Ҳозирги замоннинг бу энг оммавий ҳаракати қатнашчилари турли миллий-этник группаларга мансублигига ҳамда турли сиёсий, мафкуравий ва диний эътиқодлар ҳамда қарашларга амал қилишига қарамай, бу ҳаракат тинчликка реал хавф солаётган ҳозирги АҚШ маъмурияти ва НАТОнинг муайян доиралари ўтказаётган урушқоқлик йўлига қаршилиги очиқ-равшан кўриниб турибди.

Мажлис қатнашчилари кейинги бир йил мобайнида Совет Иттифоқи бир қанча жуда муҳим ва конкрет тинчлик ташаббусларини ўртага қўйганлигини таъкидладилар. Ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ихтиёрий равишда, Совет давлатининг бир ўзи олган мажбурият шу ташаббуслар жумласига киради. Ўртоқ Л. И. Брежнев БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессияси қатнашчиларига йўллаган мактубида шу мажбуриятни маълум қилди. Бироқ, на АҚШ маъмурияти, на НАТО мамлакатларининг бошқа тегишли доиралари шу вақтгача Совет Иттифоқи намойиш этган мана шу холис ниятга ижобий баҳо берганлари йўқ. Уларнинг ташаббус ва таклифлари бутунлай бошқа, мутлақо қарама-қарши соҳага — қуролланиш пойгасига қамчи босиш, оммавий қиргин қуролининг янги, янада хатарли системаларини яратиш ва ишлаб чиқаришга қаратилган.

Ирқчи ЖАРнинг Африка жанубидаги агрессив ҳаракатларига зарба бериш сингари вазифалар халқаро жамоатчиликнинг урушга қарши ҳаракатлари ўзанида турибди. Африка-Осиё воқелигининг мана шу ва бошқа зарур проблемалари юзасидан бирдамлик ташкилоти равшан сиёсий позицияни эгаллаб, конкрет ҳаракат программасини ишлаб чиққан. Бу проблемалар ривожланаётган мамлакатлар халқларининг туб ҳаётий манфаатларига мос келадиган, халқаро кескинликни юмшатишга кўмаклашадиган тарзда ҳал этиладиган кунни биргаликда куч-ғайрат сарфлаб яқинлаштириш зарурлигини нотиқлар таъкидлаб ўтишди.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг XI мажлиси қатнашчилари якунловчи мажлисда бир қанча муҳим ҳужжатларни якдиллик билан қабул қилдилар. Улар орасида Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг бош декларацияси, Фаластин ва Ливанга доир баёнот, Яқин Шарққа, Осиё, Африкага, Ҳинд океанига доир резолюциялар, қўшилмаслик ҳаракатига мурожаатнома, қуролсизланиш проблемалари ва урушга қарши ҳаракат хусусидаги резолюция бор.

Совет халқига мактуб, шунингдек, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг 25 йиллиги муносабати билан мурожаатнома ҳам якдиллик билан қабул этилди.

Мажлис Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг келгуси даврга мўлжалланган ҳаракат программасини ишлаб чиқди.

* * *

Ҳозирги Осиёнинг энг муҳим проблемаларига бағишланган матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Кампучия Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги комитетининг Бош секретари Чум Бун Ронг, Афғонистон тинчлик, дўстлик ва бирдамлик ташкилотининг вице-президенти Сарболан, Непал Африка-Осиё халқлари бирдамлиги комитети президиумининг аъзоси Дикшит Мадан-мани, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти бош секретарининг ўринбосари Читта Бисвас (Ҳиндистон), Шри Ланка Африка-Осиё бирдамлиги уюшмасининг вице-президенти, парламент аъзоси Дармалингам, Лаос Африка-Осиё бирдамлиги комитетининг аъзоси Пхо Некео Кхамун шу қитъа халқларининг кучайиб бораётган бирлиги тўғрисида, уларнинг озодлик ва мустақиллик учун, империалистлар билан гегемончиларнинг кирдикорларига қарши кураши ҳақида гапирдилар. Улар журналистларнинг Осиё мамлакатларидаги бирдамлик ташкилотининг отрядлари қитъа мамлакатлари ўртасида яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатиш ва мустаҳкамлаш, ер куррасининг ҳамма қалтис нуқталаридаги кескинликни юмшатиш соҳасида сарфлаётган куч-ғайратлари тўғрисидаги саволларига жавоб қайтардилар.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВ ВА ИСТАКЛАР

БАРЧА ХАЛҚЛАРНИНГ ҲАЁТИЙ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумига Румыния Социалистик Республикаси Президенти Николае Чаушескудан табрикнома келди. Табрикномада бундай дейилади: Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотига асос солинганлигининг 25 йиллиги арафасида ўтказилаётган президиумнинг XI мажлиси шу халқаро анжуман қатнашчиларига ва сизлар вакил бўлиб келган мамлакатларнинг халқларига румин халқи номидан ва шахсан ўз номимдан қизғин дўстона салом ва энг эзгу тилакларни йўллашим учун қулай имконият беради.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг ҳозирги мажлиси халқаро ҳаётнинг мураккаб бир даврида ўтказилмоқда. Ҳали дунёда урушлар олиб борилаётган, қон тўкилаётган зоналар мавжуд, зўравонлик ва ҳукмронлик сиёсати, миллатларнинг озодлик ва суверенитетга бўлган муқаддас ҳуқуқини бузиш ҳоллари ҳамон давом этиб турибди. Айни вақтда бизнинг давримиз халқларнинг буюк кучини, уларнинг империалистик, мустамлакачилик сиёсатини, зўравонлик ва ўз ҳукмини ўтказиш сиёсатини батамом тугатишга, тинчлик ва хавфсизлик шароитларида барча халқларнинг эркин ва мустақил ривожланишини таъминлашга бўлган эзгу иродаси ва қатъиятини тобора яққол кўрсатмоқда. Антиимпериалистик кучларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг ҳамкорлиги ва бирлигини мустаҳкамлаш учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишимиз зарур.

Осиё ва Африка халқлари озодлик, мустақиллик ва тенглик принципларини қарор топтиришга, ҳар иккала қитъада ва бутун дунёда тинчлик ҳамда ҳамкорлик сиёсатини ўтказишга салмоқли ҳисса қўшдилар ва ҳамон қўшиб келмоқдалар, инсоният дуч келаётган масалаларни демократик йўл билан ҳал этишда жуда муҳим роль ўйнамоқдалар. Румыния Осиё, Африка ҳамда бошқа қитъалардаги халқларнинг империализм ва мустамлакачиликка қарши, эркин ва мустақил яшаш ҳуқуқини қўлга киритиш учун олиб бораётган озодлик курашни билан ўзининг ҳамиша бирдам эканлигини изҳор этиб келди, бу курашда уларга изчил ёрдам бериб келди ва ҳамон ёрдам бермоқда.

Ҳозирги шароитда, дейилади сўнгра табрикномада, биз қуролланиш пойгасини тўхтатишни, қуролсизланишга, биринчи навбатда ядровий қуролсизланишга ўтишни халқаро ҳаётнинг асосий масаласи деб ҳисоблаймиз. Румин халқи барча ҳарбий можаролар тўхтатилишини, Яқин Шарқдаги, Осиё, Африка ҳамда ер куррасининг бошқа «қайноқ» нуқталаридаги можароли вазиятлар адолатли ҳал этилишини қатъий талаб қилмоқда. Биз аминмизки, музокаралар йўли қанчалик мураккаб бўлмасин, бу халқларнинг манфаатлари, тинчлик ва хавфсизлик иши манфаатларини кўзлаб амалий қарорларга олиб келишга қодир бўлган бирдан-бир йўлдир.

Румыния халқи Исроилнинг Ливандаги ҳарбий ҳаракатларини, фаластинликларнинг Ғарбий Байрутдаги лагерларида қилинган оммавий қирғинни батамом қоралайди, деб таъкидланади табрикномада. Ана шу қирғин вақтида кўплаб бегуноҳ хотин-қизлар, болалар, қариялар ҳалок бўлди. Биз Исроил қўшинлари Ливан тупрогидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини, Ливаннинг мустақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориал даҳлсизлиги таъминланишини қатъиян талаб этамиз. СВАПО раҳбарлигида тўла мустақилликни қўлга киритиш учун курашаётган Намибия халқи билан актив бирдамлигимизни изҳор этамиз, Жанубий Африкада апартеидга ва ирқий камситишга қатъиян қарши чиқамиз, ЖАРнинг қўшни мамлакатларга қарши агрессив ҳаракатларини қоралаймиз.

Румыния Социалистик Республикасининг Президенти ишонч билдириб айтдики, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг ушбу мажлиси Осиё ва Африка халқларининг бирдамлиги ҳамда бирлигини мустаҳкамлашда, барча қитъалар халқларининг ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашда янги муҳим босқич бўлиб қолади.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ, ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ ПРЕЗИДИУМИГА

Кипр халқи ва унинг авангарди —Кипр меҳнаткаш халқ тараққийпарвар партияси (АКЭЛ) Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти барпо этилган куннинг 25 йиллиги муносабати билан қардошлик саломи ва самимий қутловлар йўллайдилар ҳамда сизларнинг олижаноб ишингизда янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти президиумининг бу галги мажлиси халқаро ҳаётда катта воқеа бўлиб қолади, Америка-Исроил тил бириктирувини, қирғинчилик сиёсатини, қаҳрамон Фаластин халқига ва бутун инсониятга қарши қилинаётган жиноятларни қораловчи ўзининг салмоқли сўзини айтади, деб ишонаман.

Кипр халқи Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг ҳаққоний ишига ишонади ва барча курашаётган халқлар каби унинг мададкорлигига умид қилади.

Эзекиас ПАПАИОАННУ,
АКЭЛ Бош секретари.

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг ва Эфиопия Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг раиси Менгисту Хайле Мариам 14 октябрь куни Москвадан Минскка жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг таклифига биноан дўстона амалий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ПАХТА—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 14 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун—мавсум бошидан буён.

Тошкент	1,20	98,51	1,38	85,64
Хоразм	1,27	83,49	1,73	67,20
Бухоро	0,94	79,01	0,80	27,05
ҚҚАССР	1,52	78,20	1,82	61,56
Навоий	1,17	73,12	1,55	44,21
Сурхондарё	1,18	71,60	0,80	47,06
Сирдарё	0,88	68,16	0,55	72,12
Наманган	1,14	62,67	1,07	38,29
Жиззах	1,15	60,71	0,54	61,33
Андижон	1,25	59,88	1,82	33,77
Қашқадарё	1,27	58,10	1,50	38,10
Самарқанд	1,11	56,72	1,58	38,37
Фарғона	1,11	55,90	1,54	31,80
Республика бўйича:	1,17	68,49	1,28	50,44

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Навоий	3,00	97,12	4,29	53,30
Сурхондарё	1,70	83,81	1,41	65,96
Наманган	1,38	72,54	2,30	11,00
Бухоро	0,98	61,61	—	—
Қашқадарё	1,91	57,41	1,80	26,74
Республика бўйича:	1,77	74,88	1,58	49,02

Совет кишиларининг шиори:

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ — БАЙРОҒИМИЗ!

СЎЗ — АНЖУМАН ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ИНСОН ОРЗУСИ — ТИНЧЛИК

Мирза ИБРОҲИМОВ,
Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг вице-президенти, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Президиумининг ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган XI мажлиси ҳаётнинг ўзи илгари сураётган энг муҳим дунёвий масалаларни кўриб чиқди. Аввало мен ташкилот Президиумининг бу галги мажлиси бепоён мамлакатимизда ўтганлигини, анжуманда жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан кўпсонли вакиллар қатнашганлигини зўр мамнуният билан қайд этишни истардим. Бу, жаҳон халқларининг бепоён мамлакатимиз билан, Ленин ва Октябрь ватани билан, коммунизм қуриш йўлида улуғвор ишларни амалга ошираётган кўпмиллатли совет халқлари билан бирдамлигининг ёрқин намойишидир.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Президиуми XI мажлисида миллий озодлик ҳаракатининг, Осиё ва Африкадаги 64 мамлакат революцион демократик партиялари, оммавий жамоат ташкилотларининг, халқаро ташкилотларнинг 140 дан зиёд вакили иштирок этди.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Президиуми мажлисида асосан тинчлик, озодлик, тенглик масалалари диққат марказида турди. Маълумки, бугунги кунда дунёдаги аҳвол тобора мураккаблашмоқда. Партия ва ҳукуматимиз жиддий хавф-хатар келиб чиқишининг олдини олиш борасида катта ишларни амалга оширмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида эълон қилинган ва 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасининг принципиал қоидаларини ривожлантириб ва конкретлаштириб Тошкентда ва Бокуда сўзлаган нутқларида олға сурган таклиф ва фикрлар Осиё халқларининг ҳамкорлигини, ҳамдўстлигини ривожлантиришга ҳам қаратилгандир. Ҳозир Африка жанубида кескинлик жуда ҳам кучайганлиги, табиийки, халқаро жамоатчиликни қаттиқ ташвишлантирмоқда. Ливандаги фожиали воқеалар кимни тўлқинлантирмайди, дейсиз?! Совет кишилари уруш нималигини яхши биладилар. Машъум уруш 20 миллион совет кишисининг ёстиғини қуритди. Буни ҳеч ким, ҳеч қачон унутмайди. У минглаб болаларни болалик бахтидан маҳрум қилганлигини асло ёдимдан чиқара олмайман. Хонадонларга келиб турадиган «қора хат»ларни, руҳий азобларни, муҳтожликларни асло кўз ўнгимдан кетказа олмайман. Улуғ Ватан урушида эришилган ғалабадан кейин ўтган қисқа давр ичида мамлакатимизда мисли кўрилмаган даражада улуғвор ишлар қилинди. Космос забт этилди. Совет космонавтларининг бутун бир авлоди етишиб чиқди. Кино санъати шаклланди, совет адабиёти тенгсиз зафарларни қўлга киритди. Маънавий ва иқтисодий жиҳатдан бундай катта тараққиётга эришишимизда асосий омил — тинчлик бўлди. Ҳа, тинчлик шарофати туфайли Ватанимиз шу даражада гуллаб-яшнади.

Исроил ҳукмрон доиралари агрессив йўлининг қурбони бўлган Ливан ва Фаластин халқларининг фожиаси ҳозир барчамизни ташвишлантириб турибди. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Президиумининг мажлисида ана шундай энг муҳим масалалар кўрилди. Шуниси диққатга сазоворки, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Президиумининг XI мажлиси ташкилотнинг 25 йиллиги нишонланадиган бир пайтга тўғри келди. Шу давр ичида ташкилот халқлар бирдамлигини мустаҳкамлаш йўлида салмоқли ишларни амалга оширди. Шубҳа йўқки, бундан буён ҳам Осиё ва Африка халқлар бирдамлиги ташкилоти эрк ва тенглик, дўстлик ва қардошлик, эзгулик йўлида, дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва халқларнинг бирдамлиги йўлида олижаноб фаолиятини кучайтираверади.

ҚАРДОШЛИК КЎПРИКЛАРИ

Чехословакиянинг «Кабло Кладно» бирлашмасига қарашли «Кабло-Дечин» заводининг илғор ишчилари, инженер-техник ходимларидан иборат бир группа мутахассислари Тошкент кабелчилари ҳузурида бўлдилар.

Меҳмонлар завод ишчиларининг меҳнати, турмуш шароитлари ва дам олишлари билан яқиндан танишдилар.

Бу икки қардош республика корхоналари меҳнат коллективлари ўртасидаги ҳамкорлик, дўстона алоқалар тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бу йил «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси Чехословакияга контроль, геофизик ва кучланиш кабелларини муддатдан илгари жўнатди.

Тошкент кабель заводининг Шермат Холматов бошлиқ 23-цех ремонтчилари Чехословакиянинг Хомутов шаҳридаги прокат қувурлар заводининг Мария Подан бошлиқ бригадаси билан қарийб бир йилдан буён мусобақалашмоқда. Цехда Совет — Чехословакия дўстлигига доир қизил бурчак ҳам ташкил этилган.

Н. СКРИПЛЕВ.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Нукус ип-газлама комбинатининг биринчи филиали — Беруний тўқувчилик фабрикасида ишга тушириш-созлаш ишлари бошланди. Қурувчилар ва монтажчилар фабрикани СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача фойдаланишга топшириш мажбуриятини қабул қилдилар.

Айни вақтда автоном республикада комбинатнинг яна учта филиали — Тўрткўл тўқувчилик фабрикаси, Манғит ва Хўжайли йигирув фабрикалари қурилмоқда. Бу фабрикаларни ишга тушириш йигит ва қизлардан минглаб кишини иш билан таъминлайди. Бу йигит ва қизлар ҳозир Москва ва Иваново областларидаги тўқимачиларнинг амалий ёрдами билан янги касбни ўрганишмоқда. Ёш тўқувчиларнинг, тўқувчилик асбоб-ускуналарини пайвандловчи ва созловчиларнинг дастлабки группаси Беруний шаҳрига келди. Улар қурувчилардан эстафетани қабул қилиб, янги корхона цехларида ишларни авж олдирмоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ТОШКЕНТ ТРАКТОРИ

У ҳозирча денгиздек чайқалиб ётган бепоён далаларда сузаётгани йўқ. «Елка»сига пахта териш агрегатларини ортиб, «оқ олтин» дурдоналарини «пўлат этак»ларига жамлаётгани йўқ. Юз от кучига эга Тошкент тракторини ишчи чизмаларидагина кўриш мумкин. Айни пайтда уни яратиш ишлари борган сари жадаллашаётганлигини ҳам айтиб ўтиш жоиздир.

Дарвоқе, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехларида юз от кучли тракторни бунёд этиш кун тартибига қўйилган янги масала эмас. Эсингизда бўлса, 1978 йилда партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалиги машинасозлигини тараққий эттиришнинг асосий йўналишлари ҳақида махсус қарор қабул қилган, унда, жумладан, Ўзбекистонда пахтачиликка мослаштирилган юз от кучига эга тракторни яратиш вазифаси олға сурилган эди.

Тошкентлик тракторсозлар бу кўрсатмани галдаги ҳаракат программаси, шу билан бирга, фахрли топшириқ сифатида қабул қилдилар. Республикамизда саноатнинг мураккаб тармоқларидан бири — тракторсозликни вужудга келтиришда мамлакатимизнинг деярли барча республикалари иштирок этмоқда, деб дадил айтиш мумкин. Тошкент трактор заводида тайёрланган дастлабки пўлат бедовлар бевосита владимирлик ва минсклик усталар иштирокида ишлаб чиқарилди. Мана энди, бир-бирига елкадош, ҳамкору ҳамдаст тракторсозлар навбатдаги қийин, аммо ғоятда шарафли имтиҳон олдида турибдилар. Мамлакатимизнинг, қолаверса, ҳориждаги кўпгина давлатларнинг пахтакор хўжаликлари янги Тошкент тракторини, аввалгиларидан анча кучли, бошқарилиши осон, механизатор учун қулай шароитлар яратиб берадиган юз от кучига эга қудратли машинани сабрсизлик билан кутмоқдалар.

Янги тракторнинг техникавий ечимларини ишлаб чиқишда бирлашма бош конструктори Я. Белага, конструкторлардан В. Никитин, С. Терешченко, В. Елькин, А. Фролов каби бир гуруҳ етакчи мутахассислар қатнашишди. Табиийки, газетхонларни шу кунларда юз от кучли тракторни яратиш устида қандай ишлар амалга оширилаётганлиги қизиқтиради. Бу ҳақда бирлашма бош конструктори билан анча суҳбатлашдик.

— Биз, — деди у, — минсклик ҳамкасбларимиз билан биргаликда техникавий даражаси оширилган юз от кучли тракторни синовдан ўтказдик. Эндиги вазифамиз бундай тракторларнинг пахтачиликка мослаштирилган намуналарини барпо этишдан иборат. Илгари заводимизда қатор оралари тор бўлган пахтазорларда ишловчи Т—28-Х—4М трактори яратилган эди. Кейинчалик қатор оралиғи 90 сантиметр кенгликдаги далаларбоп тракторни ҳам ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдик. Лекин иккаловининг ҳам техникавий қудрати кучсиз эди. Аммо худди шу тракторларгина пахтачиликка мослаштирилган юз от кучли пўлат бедовни вужудга келтириш учун ўзига хос босқич ролини ўйнамоқда.

КПСС XXVI съездида қабул қилинган СССРни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларида Тошкент трактор заводида янги қувватлар ишга туширилиши кўзда тутилди. Партиямиз олий анжумани кўрсатмаларини сўзсиз бажариш, юз от кучли тракторни вужудга келтириш учун турли Иттифоқ министрликларининг республикамиздаги бир қанча саноат корхоналаридан анчагина ишларни бажариш талаб этилмоқда. Чунончи, Химия саноати министрлигининг корхоналари «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасига пластмассаларнинг янги намуналарини етказиб бериши зарур. Чунки, бўлажак машинанинг кўпгина металл деталларини пластмасса қисмлари билан алмаштириш кўзда тутилган. Бинокорлик материаллари саноати корхоналари янги трактор кабинасини махсус ойналар билан таъминлаши даркор. Электр техника саноати корхоналари эса шунга яраша электр ускуналарини жўнатиши зарур.

Янги тракторни яратиш ишларини кузатар экансиз, кўпгина саноат корхоналари коллективлари материаллар етказиб бериш муддатларини орқага сураётганликларининг, пировард натижада эса, янги трактор намунасини тайёрлаш графиги бузилаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Халқ хўжалиги тармоқларининг ўзаро алоқалари тобора мураккаблашиб бораётган, хўжалик механизмини такомиллаштириш қийинчилик билан амалга оширилаётган бир пайтда ягона технология занжиридаги ҳар қандай узилиш салбий таъсир кўрсатмасдан қолмайди. Хусусан, тракторнинг намунасини яратиш кечикаётган экан, унга осиладиган сеялкалар, культиваторлар, хуллас, шлейф машиналар деб аталувчи техника воситаларини тайёрлаш кечикиб беради.

Янги Тошкент тракторини бунёд этиш йўлида тўсиққа айланаётган бошқа муаммоларни ҳам ҳал этишни ўйлаб кўриш пайти келди. Фикримизча, бирлашманинг темирчилик-пресслаш хўжалиги бутунлай реконструкциялаш, тайёрламаларни газ ўрнига индукцион қизитиш усулига тўла ўтказиш йўли билан ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, пайвандлаш ишлаб чиқаришида ярим автоматлардан унумли фойдаланиш лозим. Хуллас, металларни қайта ишлашда серунум ускуналардан фойдаланиш салмоғини камида 60 процентга чиқариш талаб этилади. Шундан кўриниб турибдики, бирлашмада янги қуюв цехини қуриш долзарб масалалардан бири бўлиб қолди. Ҳозирча эса, тракторсозларимиз бундай қуймаларни Тошкентнинг ҳамда республикамиздаги бошқа шаҳарларнинг корхоналаридан олиб туришибди. Таҳлиллар янги, юз от кучли тракторларни кўплаб ишлаб чиқариш бошланганда бугунги миқдордаги қуймалар машинасозлар эҳтиёжини умуман қоплай олмаслигини кўрсатмоқда. Бундан ташқари, бирлашмага қарашли Ленинск шаҳридаги прицеплар заводини ҳам реконструкциялаш тўғрисида жиддий ўйлаб кўриш керакка ўхшайди.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон тракторсозлари ҳамда бинокорлар олдида катта вазифалар турибди. Бироқ улар ихтиёридаги вақт эса ниҳоятда қисқа, тиғиз. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида янги тракторнинг намунаси синовдан ўтказилади. 1985 йилда эса, уларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришилади. Ана шунинг учун ҳар бир кун, ҳар бир соат тракторсозлар ва қурувчилар учун ғоятда қадрли, ғаниматдир.

Э. ХЎЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ТАБИАТ МАШЪАЛИ

ҚАРДОШЛАР ЮРТИДА

Псирцха[1], дилдаги ўтли куйсимон
Ер остида жўшган, эй, наҳри пинҳон!
Дунёда камтарлик тимсоли қилиб
Сени кашф этдими сеҳргар инсон!
Девкор сарчашманг ҳам, сен ёққан
ГЭС ҳам
Чуқур тоғ қаърида — кўзлардан ниҳон.
Бесасу бесурон ва лекин шердам
Ишлайсан мисоли томирдаги қон.
Ўзинг Ер юзига чиқмасдан олдин,
О, ажаб, порлар сен яратган зиё.
Фаввора уриб тоғ бағридан гўё
Сурурли юрагинг сочади олтин.
Баайни ҳар қатранг бўлиб бир қуёш,
Қасру кулбаларга кўчаркан осмон,
Юлдуззор сийнали афсона сирдош —
Дили дурфишонга дўнар Дилистон[2].
Тоғдан денгиз сари офтобий қалам
Қисқа бир зарчизиқ тортгандай гўё —
Оқасану атиги неча юз қадам,
Ва лекин шу йўлда машъала қилиб
Ёқасан умрингни, о, дилсўз дарё!
Ёнасан гулхан бўп соҳибкорларнинг
Ажиб гулдастаранг қишлоқларида.
Ёнасан шифоёб бахтиёрларнинг
Навбаҳор яшнаган ёноқларида.
Ёнасан заршода хурмозорларнинг
Сендан шарбат ичган дудоқларида.
Ёнасан лашкарсаф шоҳчинорларнинг
Нур ичра қайнаган япроқларида...
Ҳа, умринг табиат машъали бўлиб
Ловиллар, о, дарё, ирмоқларингдан.
Шу-чун тўлқинингдан дилим мавж олиб
Хаёлга чўмдим мен қирғоқларингда.
Кошкийди ҳаётим сўнггида мен ҳам
Машъал эмас, йўқ, йўқ, бир чироқ
бўлсам.
Атрофни ёритиб ёнсаму бир дам,
Сўнг майли, юз қадам йўл босиб ўлсам...

Ғулом ИСМОИЛОВ.

Сухуми — Новий Афон.

[1]. Абхазиядаги булоқжўш тоғ дарёси.

[2]. Абхазларнинг жонли тили ва расмий ҳужжатларида Абхазия номи «Апсни» (жон юрти), яъни Дилистон деб аталади.

Тошкент тўқимачилик комбинатида турли миллат вакиллари аҳил оила бўлиб, меҳнат қилишади. Улар ССР Иттифоқи ташкил этилган куннинг 60 йиллигига муносиб совғалар ҳозирлашпти. Суратда: ип-йигирув фабрикасининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи О. Коротенко. У ҳозир келаси йилнинг август ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

А. Тўраев фотоси.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — СУЯНГАН ТОҒИМИЗ

СОВЕТ ВАТАНПАРВАРЛИГИНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

Совет кишилари — ватанпарвар-интернационалистлардир. Улар ўз социалистик Ватанини чуқур садоқат билан севадилар. Халқимиз ватанпарварлиги ва Ватанга муҳаббатини кўп марта бутун жаҳонга исбот қилди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида ёш Советлар Республикасининг чет эл интервентлари ва оқ гвардиячиларга қарши шиддатли курашини эслайлик. Бу ғалабага катта машаққат билан эришган бўлсак ҳам озод бўлган халқнинг чуқур ватанпарварлиги ўша чоғдаёқ бутун кучи билан намоён бўлди. Индустрияллаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш йилларидаги меҳнат жасоратлари хотирадан асло ўчмайди. Техника-иқтисодий жиҳатдан қолоқ, аграр мамлакатни қудратли индустриал, коллектив хўжалигига эга давлатга айлантириш Коммунистик партия руҳлантирган ва раҳбарлик қилган Советлар мамлакати миллион-миллион меҳнаткашларининг ватанпарварлик жасорати бўлди. Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқи фашизмни батамом тор-мор келтириб, инсониятни сариқ вабодан сақлаб қолганида социалистик ватанпарварлик мислсиз кучи ва теранлиги билан намоён бўлди. Бу жасоратни халқлар ҳеч қачон унутмайдилар, совет кишиларида у қонуний миллий ифтихор туйғусини уйғотади.

* * *

В. И. Ленин ватанпарварликни алоҳида мамлакатларнинг асрлар ва минг йилликлар давомида мустаҳкамланган энг теран туйғуларидан биридир, деб таърифлаганди. Совет ватанпарварлигида СССР барча халқлари энг яхши прогрессив анъаналари мужассамлашган ва янада ривож топгандир.

Агар капитализм шароитида хусусий мулкчилик киши қалбини занг бостириб, адоват, кишиларнинг бир-бирига нафрати манбаи бўлса, СССРда қарор топган ижтимоий мулкчилик, социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари барча миллат ва элат кишиларини бирлаштиради ва жипслаштиради, чунки биз ҳаммамиз ўзимиз учун, умум манфаати учун меҳнат қиламиз.

Совет кишилари — ўз Ватанининг ватанпарварлари — унинг истиқболини коммунизм қурилиши билан боғлайдилар. Янги ижтимоий жамиятга ўтиш асосида ҳар бир миллат, элатнинг илмий-техника ва социал тараққиёти жадалашади. Шу тариқа Советлар Ватанининг чинакам суверенитети учун, унинг барча меҳнаткашлар манфаатини ифодаловчи мустақил ички ва ташқи сиёсати учун мустаҳкам гарантия яратилади. Ватанпарварлик бизда миллий доирадан чиқиб, ягона улуғ Советлар Ватанига мансубликдан фахрланиш туйғусида, коммунизм идеалларига, Коммунистик партия сиёсатига чуқур садоқатимизда намоён бўлмоқда.

Совет социалистик федерацияси — ССР Иттифоқининг ташкил топиши ва ривожланиши социализм ва коммунизм қурилишида мамлакат барча миллат ва элатларининг куч-ғайрати ва имкониятларини беқиёс оширди, уларнинг ҳар томонлама тараққий топиши ва яқинлашувини тезлаштирди. Пролетар интернационализми принциплари совет кишиларининг зўр эътиқоди ва кундалик ахлоқ нормаларига айланди.

Советлар мамлакатининг гражданлари чинакам дўстлик иплари билан боғлангандирлар. Уларнинг қувончлари ҳам, ташвишлари ҳам умумийдир. Қайси бир республика бошига кулфат тушса, бошқа республикалар халқлари унга қардошларча ёрдам қўлини чўзадилар. Ўзбекистондаги зилзилани эслайлик. Ўша вақтда бутун мамлакат ўзбекларга ёрдамга келди. Тошкент шаҳри руслар ва украинлар, белоруслар ва латишлар, молдаванлар ва қозоқлар қўли билан қисқа муддатда қайта тикланди.

СССР халқларининг дўстлиги ва қардошлиги, уларнинг ватанпарварлиги социалистик мусобақада, ўзаро ёрдам, коммунистик қурилишдаги илғор тажрибани ўртоқлашишда камол топмоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Коммунизм ғалабаси йўлидаги фидокорона меҳнат — бугунги кунда совет кишиси ватанпарварлигининг бош кўрсаткичидир. Ўн биринчи беш йиллик вазифаларини ҳал эта бориб, совет кишиси ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг аъло сифати учун курашмоқда, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини, илғор тажрибани жорий этиш учун интилмоқда. У иш вақтидан, ишлаб чиқариш қувватларидан оқилона фойдаланиш ҳақида ғамхўрлик қилаётир, материаллар ва энергияни тежаб сарфламоқда.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан мамлакатда ватанпарварлик ташаббусларининг янги тўлқини жўш урди.

Чинакам ватанпарварлик киши шахсий тақдирининг халқ тақдиридан ажралмаслигини назарда тутади. Совет гражданининг муваффақияти, орзу-умидлари ва истаклари, у қайси миллатга мансублигидан қатъи назар, мамлакат ҳаёти ва тақдири билан узвий чирмашиб кетади.

Совет кишисининг ватанпарварлик туйғулари буржуа пропагандаси ўз манфаати йўлида фойдаланаётган турли хилдаги салбий ҳодисаларга қарши кескин курашда, ҳушёрликни кучайтиришда, бизга ёт бўлган идеология ва психологияни қатъий рад этишда, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида фарзандларча ғамхўрлик қилишда тобора кўпроқ намоён бўлмоқда.

Совет Иттифоқининг турли миллатларга мансуб гражданлари бошқа мамлакатларда ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчларини фидокорлик билан адо этмоқдалар. Партия XXVI съездида чет элларда, хусусан Осиё ва Африка мамлакатларининг қурилиш майдончаларида меҳнат қилаётган ўн минглаб совет мутахассислари ҳақида самимий сўзлар айтилди. Улар ўз буюк социалистик Ватанининг муносиб вакилларидир.

* * *

Ривожланган социалистик жамият ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва зиёлилар интернационал онгининг юксак савияси билан характерланади. Совет Иттифоқида тарихда биринчи марта социалистик интернационализм принципларига — барча миллат ҳамда элатларнинг тўла тенг ҳуқуқлиги, дўстлиги, уларнинг ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлиги, сиёсий, иқтисодий, ҳарбий ва маданий ўзаро ёрдам принципларига асосланган миллатлараро муносабатларнинг янги типи таркиб топди.

Совет ватанпарварлиги ва интернационализми қайси формада бўлишидан қатъи назар, миллий чекланганлик сарқитлари билан чиқиша олмайди. СССР барча халқларининг ўз социалистик мамлакатига муҳаббати бошқа қардош мамлакатлар халқи, бутун дунё меҳнаткашларига бўлган ҳурмат ва дўстлик туйғуси билан узвий боғланиб кетган. Миллатчилик, маҳаллийчилик, миллий ягоналик ва алоҳидалик ҳақида ваъзхонлик қилиш, ўтмишни идеаллаштириш, реакцион анъана ва урф-одатлар интернационализмга ўта ёт ҳодисалардир. Миллатчилик ўз табиатига кўра социализм, марксча-ленинча дунёқараш, халқлар дўстлигига қарама-қаршидир, у объектив ривожланиш жараёни ва социалистик миллатларнинг яқинлашувига тўсқинлик қилади.

Аммо миллатчилик сарқитлари ниҳоятда яшовчан бўлиб, сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган кишилар психологиясида мустаҳкам ўрнашиб қолувчи ҳодиса эканлигини ҳеч қачон унутмаслик лозим. Миллатлар ўртасидаги муносабатларда антагонизм туғдирган объектив шарт-шароитлар бартараф этилган шароитда ҳам бу таассублар сақланиб қолмоқда. Миллатчилик сарқитлари кўпинча маҳаллийчилик билан боғланиб кетиши ҳолларини ҳам назардан қочирмаслик лозим, зотан маҳаллийчилик миллатчилик билан айнан бир хилдир.

Миллатчилик сарқитлари ташқаридан, буржуа жамияти сиёсатчилари ва пропагандистлари томонидан ҳар тарафлама тиқиштирилаётганлигини эсдан чиқаришга ҳаққимиз йўқ. Бизнинг синфий душманларимиз миллатчиликнинг ҳар қандай кўринишини илғаб олиш, уни муболағалаштириш ва авж олдиришга жон-жаҳдлари билан уринмоқдалар. Бу билан мамлакатимиз халқлари бирлигига путур етказишга умид боғламоқдалар.

Етук социализм шароитида совет халқининг ватанпарварлиги ва интернационализми ўртасидаги узвий ва чуқур алоқалар янада мустаҳкамланиб, янги қирралар билан бойиб боради. Бу ижтимоий ҳаёт ҳамма соҳаларининг янада интернационаллашуви, барча миллат, элатларнинг социал бир хиллигининг кучайиши, умумиттифоқ экономикасини ягона халқ хўжалиги комплекси асосида интенсивлаштирилиши, иттифоқ давлати ролининг ошиб бориши, миллатлараро алоқа тилининг кенг тарқалиши, кишиларнинг янги тарихий бирлиги сифатида совет халқининг умумий, интернационалистик қирраларининг ривожланиши каби объектив жараёнлар билан белгиланади.

Бугунги кунда совет кишиларининг ватанпарварлик, шу билан бирга интернационал бурчи — ўз меҳнати, ўз актив жамоат фаолияти, бутун турмуш тарзи билан планетадаги барча меҳнаткашлар ўртасида социализм обрўсини юксак кўтаришдан иборат.

Замонавий илмий билимлар, аввало ҳар бир кишига ўз меҳнатининг халқимиз, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, империализмга қарши барча курашчиларнинг умумий вазифалари билан алоқасини аниқ кўра билиш имконини берувчи марксча-ленинча назарияни эгаллаш айниқса муҳимдир.

Бунинг учун барча партия, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш соҳасида мунтазам равишда, аниқ мақсадни кўзлаб ғоявий-сиёсий иш олиб боришлари зарур. Бундай тарбия коммунизм қурилишига, мамлакатимиз барча миллат ва элатлари дўстлигини янада мустаҳкамлаш ҳамда ҳамкорликни ривожлантиришга, кишиларнинг янги тарихий бирлиги бўлмиш совет халқининг янада жипслашиши, уларнинг социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, халқаро революцион ва озодлик ҳаракати олдидаги ўз интернационал бурчларини муваффақиятли бажаришларига яқиндан ёрдам беради.

И. АНОШКИН,
фалсафа фанлари кандидати.

ДОҲИЙ ТАЪЛИМОТИ АСОСИДА

ССР Иттифоқининг тузилганлиги — В. И. Ленин ғояларининг, миллий сиёсат ленинча принципларининг жонли мужассам ифодасидир. Омма бунёдкорлик ижодининг битмас-туганмас манбаи бўлган совет халқларининг бузилмас дўстлиги янги дунё учун биргаликда олиб борилган курашда қарор топди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган илмий-амалий конференция қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Конференция 13 октябрь куни Москвада, В. И. Ленин Марказий музейида ўз ишини тамомлади.

Конференция қатнашчилари — СССРдаги ва қардош социалистик мамлакатлардаги Ленин музейлари ва тарих-революцион музейлар ходимларининг докладлари ва нутқларида қуйидагилар таъкидланди: миллатлар ва элатларнинг ҳар томонлама камол топиши учун қисқа муддатда бу қадар кўп иш қилган барча совет халқларининг социалистик Ватани — Совет Иттифоқи сингари давлатни тарих билмайди.

СССР миллий масалани муваффақиятли равишда ҳал этиш соҳасида жаҳонда намуна бўлди, деб таъкидлашди конференцияда.

Миллий сиёсатнинг ленинча принципларини пропаганда қилишда, меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялашда В. И. Ленин музейларининг роли ғоят каттадир. Бу музейлар иш формаларининг кенг хазиналаридан фойдаланиб, Октябрь йўлбошчисининг ўлмас ғоялари қандай амалга ошаётганлигини, СССРда, Ленин йўлидан бораётган социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларда қандай улкан социал-иқтисодий ўзгартиришлар амалга оширилаётганлигини ёрқин ва ишонарли тарзда кўрсатиб беришлари лозим. (ТАСС).

Матбуот марказида

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

Республика тайёрлов пунктларига 14 октябрь куни эрталабига қадар 4 миллион 33 минг 928 тонна пахта етказиб берилган пахта тонна бўлди. Шу жумладан ингичка толали пахта миқдори 292.042 тоннани ташкил этди. Механик-ҳайдовчилар 1 миллион 977.267 тонна «оқ олтин» териб бердилар.

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

● ТОШКЕНТ. Оққўрғон райони дала гвардиячилари машинада пахта териш планини бажардилар. 350 та териш агрегати ёрдамида 47 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» терилди. Ҳар бир агрегат бункеридан тўкилган пахта ўртача 135 тоннани ташкил этди.

Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг пахтакорлари йиллик марраларни эгаллашди. Давлатга 6013 тонна дурдона етказиб берилди. Хўжалик аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиб, яна 727 тонна пахта тайёрлашга ваъда қилдилар.

МАРРА — 55 ЦЕНТНЕР

● ХОРАЗМ. Турпан районидаги «Коммунизм» колхозининг О. Бобожонов етакчилигидаги бригадаси аъзолари давлатга 525 тонна пахта етказиб бериб, социалистик мажбуриятни бажардилар. Ғолиб пахтакорлар 55 центнерлик ҳосил учун курашишяпти.

Шу хўжаликнинг Қ. Собиров бошлиқ бригадаси азаматлари ҳам социалистик мажбуриятни бажардилар. СССР юбилейига 60 центнерлик марраларни эгаллаш учун ўзаро мусобақа қизитилмоқда.

ЗАФАР УСТИГА ЗАФАР

● СУРХОНДАРЁ. Областда бир район, етти хўжалик, элликка яқин бўлим, 491 бригада юбилей йили планини муваффақиятли бажарди. 13 октябрь куни область деҳқонлари 1217 тонна пахта тайёрлашди.

Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз меҳнаткашлари социалистик мажбуриятларини ҳам адо этдилар. Улар хирмонга пландаги 12950 тонна ўрнига 15000 тонна «оқ олтин» етказиб беришди.

ЧЎЛ ДУРДОНАСИ

● БУХОРО. «Бузарансовхозтрести»нинг Кўрғиринг совхозлари бу йил икки йиллик план миқдорида ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Она-Ватанга 3520 тонна пахта етказиб бериб, улар топширишни бажардилар. Йиғим-терим қизғин давом эттирилмоқда. Мазкур хўжаликлар юбилей йилида 7000 тонна чўл дурдонаси етиштирадилар.

Олот районидаги «Ленинград» колхози заршунослари давлатга 3120 тонна пахта сотиб, йиллик планни бажардилар.

ЮБИЛЕЙГА СОВҒА

● ҚҚАССР. СССР 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдирган Элликқалъа районидаги Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли кўрғонсовхоз-техникумининг дала меҳнаткашлари йиллик планни бажардилар. Хирмонга 3.100 тонна дурдона етказиб берилди. Беруний районидаги икки хўжалик — Махтумқули номли ва «Октябрь 50 йиллиги» колхозлари ҳам юбилей йили планини муваффақиятли адо этдилар. Ғолиб хўжаликлар йиғим-терими қизғин давом эттиришмоқда. Улар 60 центнерлик ҳосил учун курашмоқда.

УРУҒЛИК ПАХТА — БОЙЛИГИМИЗ

● НАВОИЙ. «Эл хирмонига 2210 тонна юқори сифатли уруғлик пахта етказиб бердик. Гектаридан 40 центнердан ҳосил олинди. Давлатга яна 600 тонна «оқ олтин» сотиб, ҳосилдорликни 60 центнерга етказамиз». Бу Навоий районидаги «Коммунизм» колхозининг Крупская номли участкаси пахтакорларининг ғалаба рапортидан сатрлардир.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИБ

● СИРДАРЁ. Оқолтин районидаги «Андижон» совхозининг 20 бригадаси оширилган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Б. Қобулов бригадаси пландаги 29 центнер ўрнига 43 центнердан ҳосил олди. Бригада аъзолари 50 центнерлик хирмон учун суръатни бўшаштирмаётирлар. Ильич районидаги Алексеевский номли кўрик совхозининг Ш. Тураҳулов бошлиқ бўлими пахтакорлари планни бажарганликлари ҳақида рапорт беришди. Гектаридан 19 центнердан ҳосил олинди.

ОИЛАВИЙ ЗВЕНО ИБРАТИ

● ЖИЗЗАХ. Ака-ука Носировлар — Одилжон, Фуркат, Ғайрат ва Иномжонлардан иборат оилавий звено йил машиналарида 1.400 тонна «оқ олтин» териб, Октябрь районидаги С. Раҳимов номли совхоз ғалабасига муносиб ҳисса қўшди. Хўжалик 13 октябрь куни марраларни эгаллади.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● НАМАНГАН. Областнинг 75 бригадаси ва звеноси социалистик мажбурият ҳисобига пахта тайёрлаяпти. Ўтган куни Наманган районидаги «Коммунизм» колхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ж. Каримова бошлиқ бригадаси йиллик топшириқни бажарганлиги, ҳар гектар ердан 42 центнердан ҳосил олганлиги ҳақида рапортга имзо чекди. Улуғ Октябрь байрамигача ҳосилдорликни гектар бошига 55 центнерга етказиш учун бутун куч ва имкониятлар ишга солинмоқда.

Норин райони дала меҳнаткашлари ғалла қабул пунктларига 4.450 тонна дон етказиб бериб, оширилган социалистик мажбуриятларини ҳам бажаришди.

БЕШ БРИГАДА ҒАЛАБАСИ

● АНДИЖОН. Ўтган куни областнинг беш бригадаси йиллик планни бажардилар. Улар орасида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати О. Ҳожиаев раҳбарлигидаги бригада ҳам бор. Балиқчи районидаги Куйбышев номли колхознинг колхозчилари гектаридан 35,7 центнердан «оқ олтин» йиғиб олди.

ИПАК ПАХТА МЎЛ БЎЛАДИ

● ҚАШҚАДАРЁ. Областда хирмонга 11 минг тонна ингичка толали пахта етказиб берган Қарши райони заршунослари «Москва», «Ленин йўли», Энгельс номли, С. Раҳимов номли совхозлар пахтакорлари ингичка толали пахтадан 1000 тонна пахта тайёрлашга қарор қилишди.

Косон районидаги «Ғузор» совхози ингичка толали пахтани илк бор экди. Бу хўжалик гектаридан 15 центнердан ҳосил олиб, 750 тонналик хирмон бунёд этган пахтакорлар планни бажардилар. Мавсум охиригача 22 центнерлик маррани эгаллаш учун кураш бормоқда.

ЯНГИ МАРРАНИ КЎЗЛАБ

● САМАРҚАНД. Нарпай районидаги «Октябрь» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Б. Долиев раҳбарлигидаги бригадаси аъзолари юбилей йили планини муваффақиятли адо этишди. 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта олинди. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун бригада аъзолари ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

СУРЪАТНИ КУЧАЙТИРИБ

● ФАРҒОНА. Риштон районидаги пахтакорлар йиғим-терими жадал суръатда олиб боришмоқда. Ўтган куни улар областда энг юқори кўрсаткичга — йиллик планга нисбатан 1,54 процент миқдорида пахта тайёрлашга эришдилар. 43 агрегат ёрдамида 120 тонна «оқ олтин» терилди.

Қува районидаги хўжаликларда эса кўпминг килограммчилар мусобақаси ғолиблари бормоқда. Энгельс номли колхознинг теримчиси Х. Усмонова кунига 12 тонна пахта тўкди. У яна 3 тонна пахта териб бериш учун жонбозлик кўрсатмоқда.

● **ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!**

Куз фаслининг ҳар бир дақиқасини ғанимат билиб, йиғим-терим суръатини бўшаштирмай меҳнат қилайлик. Она-Ватанга юбилей йилида 6 миллион тонналик Ўзбекистон пахтасини етказиб бериш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирайлик.

ТАГАНКАДАГИ ТЕАТРГА ФАХРИЙ ЁРЛИҚ

Таганкадаги Москва драма ва комедия театрининг гастроллари Ўзбекистон пойтахтида йигирма кун давом этди. А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театрида, Свердлов номли концерт залида, шаҳардаги саноат корхоналарининг клубларида ва маданият саройларида саҳна усталарининг ҳар бир томошаси доимо қарсаклар билан кутиб олинди. Тошкентликлар постановкачиларнинг ишини, актерларнинг маҳоратини муносиб баҳоладилар.

Москвадан келган ижодий коллективнинг гастроллари «Дунёни титратган ўн кун» спектаклини қўйиб бериш билан ниҳоясига етди. Шу куни — 14 октябрда театрга тантанали вазиятда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди. Театр Тошкент шаҳридаги гастролларини муваффақиятли ўтказганлиги, совет театр санъатини пропаганда қилганлиги учун шу мукофотга сазовор бўлди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ҚУРИЛИШ, ЙЎЛ ВА КОММУНАЛ МАШИНАСОЗЛИГИ МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнатда эришган муваффақиятлари, мамлакатимизда экскаваторсозликни ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун ҳамда ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан **Тошкент экскаватор заводи** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри,
1982 йил, 14 октябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми завод давлат плани ва социалистик мажбуриятларини бажаришга катта ҳисса қўшганлиги, жамоат ҳаётида актив иштирок этганлиги учун ҳамда Тошкент экскаватор заводи ташкил этилган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан бош технолог ўртоқ Василий Алексеевич Бодровга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер»**, штамповкачи Валихўжа **Азимхўжаев** ва цех бошлиғи Анатолий Павлович **Шестак** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвонларини берди.

Тошкент экскаватор заводи ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Дунё овози

КАТТА ЭЪТИБОР

Чет эл оммавий ахборот воситалари Москвада ўтаётган Совет — Эфиопия музокараларига катта эътибор бермоқда. Туран мамлакатларнинг танқидий сиёсатчилари ва жамоат арбоблари, матбуот Л. И. Брежнев билан Менгисту Хайле Мариам суҳбатлари ҳақида шарҳлаб, Совет Иттифоқи Ўзининг халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашга бўлган бўйсунмас иродасини яна бир бор тасдиқлади, мустамлакачилик ва ирқчилик қолдиқлари батамом тугатилишини, Африка мамлакатларининг ижтимоий мустақиллик қитъаси ва халқлар тақдирламоқдалар.

«Дўстона Совет — Эфиопия музокаралари ...» ... Совет Иттифоқи ... ватлайверади, деган баёнотини чуқур мамнуният билан қабул қилди.

Африканинг мустақил мамлакатлари, деб ёзади Эфиопиянинг **«Аддис земен»** газетаси, Вашингтон озодликка чиққан халқларни орқага улоқтириб ташлашни, улар узоқ давом этган машаққатли курашда қўлга ... рашмоқда. Африка халқларининг қитъадаги барча ҳарбий базаларни тугатиш ва уни ядросиз зонага айлантириш йўлидаги курашини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда. Совет Иттифоқининг бу конструктив позициясини Африкадаги барча халқлар ва бутун дунё батамом тушуниб қўллаб-қувватламоқда. (ТАСС).

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ТИНЧЛИК ТАЯНЧИ

Осиё ва Африка халқлари бирдамлик ташкилоти президиумининг Тошкентда бўлиб ўтган XI мажлиси ва ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг шу мажлисда сўзлаган нутқи жаҳон жамоатчилигида катта қизиқиш туғдирди. Бирдамлик ташкилоти президиуми номига келган кўплаб табриклар буни яққол кўрсатиб турибди.

Совет Иттифоқининг Шарқдаги сиёсий, иқтисодий ва маданий маркази — Тошкентда ўз ишини тамомлаган ушбу халқаро анжуман қатнашчилари яна бир бор қолоқ ва чекка ўлкалар тақдирида социалистик революция ва социалистик тузум нималарга қодир эканлигини ва қандай муҳим роль ўйнашининг гувоҳи бўлдилар. Бугун гуллаб-яшнаётган Совет Ўзбекистони КПСС ленинча миллий сиёсати тантанасининг ёрқин мисолидир.

Маълумки, Совет Иттифоқи, қардош социалистик мамлакатлар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқларининг антиимпериалистик курашларини доимо қувватлаб келмоқдалар. Жумладан, ушбу қитъалар халқлари билан бирдамлик социалистик давлатимизнинг табиатидан келиб чиқади.

Совет халқи Осиё, Африка ва Лотин Америкасининг озодликка чиққан мамлакатларини иқтисодий-маданий жиҳатдан ривожланган, жаҳон тақдирида актив қатнашаётган давлатлар сифатида кўришни истайди.

Ана шу боисдан ҳам Осиё ва Африка халқларининг содиқ дўсти бўлган Совет Иттифоқи ўша мамлакатларга энг муҳим саноат, халқ хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги объектларини қуришда ёрдам қилмоқда, халқаро империализмнинг ўша халқларни қайтадан эзишга ва асоратга солишга қаратилган янги мустамлакачилик сиёсатини фош қилиб ташламоқда.

Осиё ва Африка қитъаларида тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш КПСС XXVI съезди қабул қилган ва 80-йилларга мўлжалланган совет Тинчлик программасида ҳам асосий мақсадлардан бири эканлиги кўрсатилган. Совет ташқи сиёсатининг бу олижаноб мақсади ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент ва Бокудаги тантаналарда сўзлаган нутқларида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Совет Иттифоқининг Осиё ва Африка мамлакатлари билан бўлган алоқаларининг тинмай мустаҳкамланиб бораётганлиги мазкур қитъалардаги тинчлик ва халқаро хавфсизликнинг муҳим омили бўлиб турибди. Фақатгина кейинги даврларда Совет Иттифоқига қатор Осиё ва Африка мамлакатлари раҳбарлари расмий сафар билан келиб кетдилар. Айни шу кунларда эса мамлакатимизга КПСС ва Совет ҳукуматининг таклифи билан келган Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгашининг ва Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг раиси Менгисту Хайле Мариам совет халқининг меҳмони бўлиб турибди.

Сўзсиз, ушбу расмий сафарлар Совет Иттифоқи билан мазкур мамлакатлар ўртасидаги алоқаларни янада юқори поғонага кўтариш билан бирга, Осиё ва Африка халқлари тақдирида, ушбу қитъалардаги тинчлик тақдирида муҳим роль ўйнайди.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси аҳли шу нарсани яхши биладиларки, ўзининг шонли 60 йиллиги томон бораётган Совет Иттифоқи доимо халқлар озодлиги ва тинчлигининг улуғ таянчи бўлиб келмоқда. Ўзининг пролетар интернационализми бурчини шараф билан бажараётган социалистик Ватанимиз ана шу одил йўлини бундан кейин ҳам давом эттираверади!

Т. СОЛИЕВ.

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

Женевада 13 октябрь куни Европада ядровий қуролларни чеклаш тўғрисидаги музокараларда СССР ва АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

(ТАСС).

УРУШГА ҚАРШИ КОАЛИЦИЯ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Америка пойтахтида «Граждanлар — ядро урушига қарши» деган урушга қарши янги коалиция тузилганлиги эълон қилинди.

Ўз сафларида 20 миллионга яқин кишини бирлаштирувчи ўнлаб ижтимоий, сиёсий, касаба союзи, ёшлар, диний ташкилотларнинг намояндалари коалиция составига кирдилар. Бу коалиция АҚШ аҳолисининг кенг табақаларини ядровий фалокат хавфини тугатиш учун курашга сафарбар қилишни ўзининг энг муҳим вазифаси, деб эълон қилди.

Ажал келтирувчи қурол-яроғлар пойгасига чек қўйиш лозим, деди коалиция президенти Терри Хендрон бу ердаги матбуот конференциясида сўзлаган нутқида. Ҳозирги Вашингтон маъмурияти ўтказаётган хатарли сиёсатдан жуда ташвишга тушган Америка халқи Қўшма Штатлар ҳукуматига шундай талаб билан мурожаат қилади.

Коалиция президенти инсоният бошида пайдо бўлган ядровий ҳалокат хавфини тугатиш имконини бера оладиган конкрет чоралар кўришни Рейган маъмуриятидан талаб қилди. Биринчи галда гап ядро қуролларини ишлаб чиқариш, синаш ва жойлаштириш тўхтатиб турилиши жуда зарурлиги тўғрисида, шунингдек қурол-яроғлар устидан контроллик қилиш соҳасида илгари тузилган ҳамма халқаро аҳдномаларга Қўшма Штатларнинг тўла-тўкис ва пухта равишда риоя этиши тўғрисида бормоқда.

РЕСПУБЛИКА МАКТАБИ — БУТУНИТТИФОҚ МАКТАБИ

Тошкентдаги полимер лигандалари координацион бирикмаларга бағишланган биринчи республика мактабида машғулотлар давом этмоқда. Мактаб машғулотлари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Полимерлар химияси ва физикаси институти базасида ўтказилмоқда. Ўзбекистоннинг кўпгина шаҳарларидангина эмас, шу билан бирга мамлакатнинг бошқа қардош республикаларидан ҳам республика пойтахтига келган тингловчилар ҳузурида таниқли олимлар лекция ўқимоқдалар. Олимларнинг бўлиб ўтган давра учрашуви полимерларни яратиш ва ўрганиш сингари фандаги янги йўналишни ривожлантиришнинг актуал масалаларига бағишланди. Учрашувда Россия Федерацияси, Украина, Қозоғистон, Озарбайжон, Тожикистон, Молдавиядан келган тадқиқотчилар ва Ўзбекистон вакиллари иштирок этдилар.

Ленин мукофоти лауреати, СССР Фанлар академияси мухбир аъзоси, СССР Фанлар академияси Умумий ва техникавий химия бўлими академик секретарининг ўринбосари, Москва Давлат университети юқори молекуляр бирикмалар кафедрасининг мудири В. А. Кабанов олимларнинг Тошкентдаги учрашувлари катта аҳамиятга эга эканлигини айтди. У Ўзбекистон олимлари янги полимер бирикмалар ишлаб чиқишга катта ҳисса қўшганликларини уқтириб ўтди. Республикада координацион бирикмалар химияси ва юқори молекуляр бирикмалар химияси соҳасида планли равишда тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Энг муҳими шуки, бу илмий изланиш истиқбол учун мўлжалланган. Тошкентдаги мактабда ўтказилаётган машғулотлар ёш олимларга ана шу истиқболни кўриш, бундан буёнги илмий изланишларнинг йўлларини белгилашга ёрдам беради.

СССР Фанлар академияси Элементоорганик бирикмалар институти лабораториясининг мудири, СССР Фанлар академияси мухбир аъзоси М. Е. Вольпин қуйидагиларни таъкидлади:

— Кенг кўламда тажрибани ўртоқлашиш, янги илмий ишлар билан танишиш олимларга ишлаб чиқариш ходимлари билан алоқани мустаҳкамлаш, келгусидаги ишларнинг программасини ишлаб чиқиш имконини беради. Ўзбекистонда тадқиқотчилар билан саноат ходимлари ўртасида ана шундай мустаҳкам алоқалар ўрнатилган. Бу эса бир қанча ғоят муҳим халқ хўжалик вазифаларини, шу жумладан юқори самарали ўғитлар ишлаб чиқиш каби вазифани ҳал этиш имконини берди. Тошкентдаги олимларнинг учрашуви мамлакат халқ хўжалиги манфаатлари йўлида биргаликдаги ишлар планини тузишга ёрдам беради.

* * *

Республикамиз пойтахтида полимер лигандалари координацион бирикмалари бўйича биринчи республика мактаби машғулотлари давом этмоқда. Суратда: машғулот қатнашчилари (чапдан ўнгга) Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Полимерлар химияси ва физикаси институти директори ўринбосари, физика-математика фанлари кандидати Н. Р. Ашуров, Москва Физика-техника институти кафедраси мудири, химия фанлари доктори, профессор В. В. Зеленцов, Элементоорганик бирикмалар институти лабораторияси мудири, СССР Фанлар академияси мухбир аъзоси М. Е. Вольпин, СССР Фанлар академияси мухбир аъзоси В. А. Кабанов, химия фанлари доктори, профессор А. О. Эфендиев, химия фанлари доктори, профессор В. Д. Копилова, химия фанлари доктори, профессор С. Л. Давидова, Украина ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С. В. Волков, химия фанлари доктори Ҳ. М. Ёқубов.

А. Кошкин фотоси.
(ЎзТАГ).

БИРИДАН ҚУВОНАСИЗ, БИРИДАН...

ИККИ ХЎЖАЛИКДА ИККИ ХИЛ МАНЗАРА

Норин районидаги Калинин номли колхоз кунлик пахта тайёрлашда яхши кўрсаткичга эришяпти. «Зангори кема»лар, ишчи кучларидан оқилона фойдаланилиши туфайли кунига йиллик планнинг 2,5 процентидан ошириб пахта тайёрланмоқда. Сифатнинг юқори бўлишига алоҳида эътибор берилаётир. Шуниси ҳам диққатга сазоворки, хўжалик территориясида истиқомат қилаётган ишга яроқли кишиларнинг ҳаммаси дала ишларига тўла сафарбар этилган.

— 76 ёшдаман, — дейди бободеҳқон Асқарали ота Султонов, — пахтакорларга ёрдам бериш учун теримга чиқдим. Ҳозирдаёқ бир тонна дурдона тердим. Яна бир ярим тонна пахта териш ниятидаман. Ҳамма пахта иштиёқи билан далаларда жавлон уряпти. Бундай кезда уйда ўтириш ёки важ-карсон кўрсатиб далага чиқмаслик инсофдан эмас. Колхозимизда кекса-ёш, ўсмир — ҳамма бир жон, бир тан бўлиб, меҳнат қиляпти. Тез фурсатларда план ва мажбуриятимизни бажариб, эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлади. Сафдошларимдан Назирбой Раззоқов, Режаббой Мирзаев ва бошқалар ҳам астойдил ишлаб, улкан хирмонга камтарона ҳиссаларини қўшяптилар.

12 фарзанднинг онаси Донохон опа Жалилова ҳам фарзандлари Раҳматжон, Бахтиёржон, Аъзамжон, Авазбек, Муҳитдинжонларни ёнига олиб, кунига хирмонга 400 килограммдан ошириб пахта топширяпти. Донохон опанинг ўзи ҳар куни 150—170 килограммдан пахта теряпти. Уларни виждон амри шунга чорлаяпти.

Қариялар, кўп болали оналарки, жасорат кўрсатиб ишлаётган эканлар, қалбида виждони, билагида кучи бор ёшлар бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқлари керак. Амалда шундай бўляпти. Лолахон Тўлашова, Тожихон Қозоқова, Турсунбой Давлатов, Мубора Раҳмонова сингари коммунист-теримчилар ибрат кўрсатяптилар. Хўжалик бўйича кунлик графикни ортиғи билан адо этиш одат тусига киритилди.

— Юбилей йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш ниятидамиз, — дейди колхоз партия комитетининг секретари Тўхтасин Бектемиров, — Ҳосил мажбуриятимизни ортиғи билан бажаришга етиб ортади. Бироқ, фурсат қисқаряпти. Бунинг устига устма-уст ёғингарчиликлар бўлди. Ростини айтганда, бундан кейин ҳам яхши ҳавони кутиш амримаҳол. Шундай экан, теримда суръатни дақиқалар сайин кучайтиришимиз керак. Теримни мусобақа асосида ташкил этган эллик центнерчи Қутбинисо Қодирова, Маҳмуд Хўжаев, Тошбой Давлатовлар бошлиқ бригадаларимиз йиллик планларини 75—80 процент атрофида бажардилар. Кунлик ўсишда ҳам олдинда боряптилар.

Механик-ҳайдовчиларимиз ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилиб, астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ака-ука Аҳмад ва Жалолиддин Мирзатовлар, Мамажон Раҳмонов, Ҳайитбой Қурбоновларнинг ҳар бири мавсум бошидан буён бункерлардан 110—120 тоннадан пахта тўкди.

Бир сўз билан айтганда, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз.

Калинин номли колхоз билан бир хил шароит ва имкониятга эга бўлган «СССР 50 йиллиги» колхозида бутунлай бошқа манзарани кўрамиз. Хўжалик пахта тайёрлашда маълумотнинг сўнгги ўринларидан бирида турибди. Бунинг устига суръатни кўтариш чоралари кўрилмаяпти. Октябрь ойининг ҳал қилувчи кунларида 1,2—1,3 процент миқдорида пахта топширилаётганини қандай баҳолаш керак? Далаларда пахта йўқми? Аксинча, кўсаклар чаман-чаман очилган. Ишчи кучи каммими? Қўшни хўжаликларга нисбатан ортиқ бўлса ортиқки, кам эмас. Эҳтимол техника воситалари етишмаётгандир? Ундай дейишга ҳам асос йўқ. Хўжалик раҳбарлари район партия ва совет ташкилотларига йўллаган ахборотда таъкидланишича, 16 та «зангори кема» мавсумга шайлаб қўйилган.

Гап шундаки, колхоз раиси Қўчқор Назаров, партия ташкилотининг секретари Кимёхон Иброҳимова ўртоқлар пахта йиғим-теримини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш чораларини кўрмаётирлар. Кетма-кет мажлислар, йиғилишлар ўтказиляпти, янги графиклар белгиланяпти. Яхшигина қарорлар қабул қилиняпти. Ижроси эса оқсамоқда.

Хўжалик бўйича йиллик пахта тайёрлаш плани эндигина 50 процент атрофида бажарилди. Мухтор Қўзиев, Мадамин Камоловлар бошлиқ бригадаларда ҳатто бир процент миқдорида ҳам пахта тайёрланмаяпти. Аҳвол шундай давом этаверса, йиллик план қачон бажарилади-ю, мажбурият қачон адо этилади?

Юқорида айтиб ўтилганидек, хўжаликда 16 та пахта териш машинаси ишлаши керак. Улар ёрдамида кунига ўртача 85 тонна пахта териб олиниши лозим. Йиғим-терим бошланишидан олдин хўжалик раҳбарларидан сўралганда, улар «ўт келса ўтиб, сув келса кечиб, машина терими планини уддалаймиз. Машиналарсиз узоққа бора олмаймиз» деган эдилар. Ҳақиқатда узоққа бора олмаяптилар. Боиси, мавжуд машиналар ёрдамида кунига атиги 15—20 тонна пахта териляпти холос. Ёки ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми ҳатто икки тоннани ҳам ташкил этмаяпти.

Кўпчилик бригадаларда хом пахтани териш, чаноқларда қолдириш ҳоллари учраяпти. Ўтказилган текширишда И. Неъматиллаев бошлиқ бригадада ҳар гектар ерда 60 килограммдан пахта ерга тўкилаётгани маълум бўлди. Бундай ачинарли аҳвол М. Камолов бошлиқ бригадада ҳам рўй бераётир.

Теримчилар орасида меҳнат интизоми бўшаштириб юборилган. Қўл кучи билан кунига 31 тонна пахта териш режалаштирилган. Лекин бу рақам 16—17 тоннадан ошмаётир. Бунинг устига қуритилмаган, давлат стандартига мос келмайдиган пахта тайёрлов ташкилотларига жўнатилиб, қўшимча оворагарчиликлар туғдириляпти.

Бундай ачинарли аҳволни район раҳбарлари билмайдиларми? Биладилар! Лекин хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанлик қилмаётирлар. Шундай савол туғилади: Норин райони ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажара олмай давлатдан қарздор бўлиб қолди. Бу йил ўша боқиманда-қарз узиладими? Пахта териш ва давлатга топширишда қачон кескин ўзгариш ясалади? Район раҳбарлари бу саволларга қандай жавоб тайёрлашяпти экан?

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Совет ва француз космонавтлари халқ селекционери З. Фахриддинов билан суҳбатда. В. Казанцев фотоси. (ЎзТАГ).

КЎРИШГУНЧА ХАЙР, КОСМИК БИРОДАРЛАР!

Космик экипаж аъзолари Совет — Француз космик эксперименти муваффақиятли тугалланиши шарафига зарб этилган эсдалик медалини тошкентликларга тортиқ қилдилар. Космик экспедиция қатнашчилари тўрт кун мобайнида Ўзбекистон ҳаёти билан танишдилар.

— Республикангизда ўтказилган ҳар кун дўстлик белгиси билан нишонланди, — деди Франция космик тадқиқотлар миллий марказининг бош директори Юбер Берцмейер. — Ҳозир планета халқларини бирлаштириб турган кўприклар орасида фан-техника тараққиёти муҳим ўрин олади. Совет — француз экипажининг парвози, мамлакатларимиз олимларининг космик фазони тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш соҳасидаги иши бу ҳамкорликнинг ёрқин мисолидир. Қисқа вақт ичида Ўзбекистон олимларининг ишлари билан батафсил танишиш имкони бўлмади, аммо биз кўрган ва билган нарсаларнинг ўзи ҳам ўзбек ҳамкасбларимизнинг катта ютуқларидан дарак беради.

— Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятни ривожлантиришда Ўзбекистон катта тараққиётга эришганлигини айтмасдан ўтиб бўлмайди, — деди Франциянинг биринчи космонавти Жан-Лу Кретьен. — Зилзиладан сўнг қад кўтарган кўркам кўп қаватли Тошкент бунинг далилидир. Ўзбек қишлоғига қилинган сафар мароқли бўлди, у ерда биз кўп нарсаларни кўрдик ва ҳатто пахта теримида қатнашдик. Сизларга муваффақият ва бахт-саодат тилагим келади!

— Ғайрат-шижоат ва ўзаро ёрдам — совет-француз экипажини космик юксакликларга кўтарган қанотлар бўлди, — деди Франция космик тадқиқотлар миллий маркази «Космонавт» лойиҳаси раҳбарининг ўринбосари Лорен Браак. — Ғайрат-шижоат ва ўзаро ёрдам ер юзидаги кишилар ҳаётини анчагина ўзгартириши, уни бахтли ва қувончли қилиши мумкин. Айни мамлакатингиз халқларининг қардошларча беғараз ёрдами биз кўрган янги турмушни қуришда Ўзбекистонга ёрдам берди.

Космик экспедиция қатнашчилари — совет космонавтлари В. Жонибеков, А. Иванченков, биринчи француз космонавти Ж.-Л. Кретьен, уларнинг дублерлари Л. Кизим, В. Соловьев, П. Бодри, СССРнинг космонавт-учувчиси А. Елисеев, Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказининг, «Интеркосмос» кенгашининг, Учишни бошқариш марказининг, Франция космик тадқиқотлар миллий марказининг вакиллари 14 октябрда Тошкентдан Волгоградга жўнаб кетдилар. Аэропортда меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, жамоатчилик вакиллари кузатиб қолдилар. (ЎзТАГ).

СПОРТ

ФУТБОЛ

ДАСТЛАБКИ УЧРАШУВДА ҒАЛАБА

1984 йилда Францияда Европа биринчилигининг финал учрашувлари бўлиб ўтади. Миллий терма командалар якунловчи босқич олдидан ўз группаларида саралаш машқларини ўтказишмоқда.

Иккинчи саралаш группасига СССР, Португалия, Польша ва Финляндия командалари киритилган. Ўтган чоршанба куни СССР ва Финляндия терма командаларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Испаниядаги жаҳон биринчилиги мусобақаларидан сўнг командамиз аъзолари майдонга қуйидаги составда тушишди: Дасаев, Бессонов, Чивадзе, Демьяненко, Балтача, Лозинский, Буряк, Баль, Андреев, Оганесян [Боровский], Шенгелия [Евтушенко]. Совет футболчиларига СССРда хизмат кўрсатган тренер В. Лобановский устозлик қилмоқда.

Майдон эгалари учрашувни юксак суръатда бошлашди. Иккинчи минутда Финляндия терма командасининг дарвозабони тўпни ўз дарвозасидан олиб чиқди. Ҳисобни ҳимоячи Балтача очди. Шундан сўнг иккала томон кескин ҳужум уюштирди. Бироқ, танаффусгача ҳисоб ўзгармади. Ўйиннинг иккинчи бўлимида суръат тезлашди. 56-минутда Андреев ҳисобни 2:0 га етказди. Шундан сўнг ҳар иккала томон қулай имкониятларга эга бўлди, ҳисоб эса ўзгармай қолди.

Шундай қилиб, СССР командаси саралаш матчининг дастлабкисида ғалаба қозонди. Ҳозирча икки учрашувда 4 очко олган Португалия футболчилари иккинчи саралаш группасида пешқадамлик қилишмоқда.

НАФОСАТ ОЛАМИГА БОШЛАБ

Музей ходимлари Улуғ Октябрдан кейин экспозиция залларига болаларни дастлабки томошабинлар қаторида таклиф қилишди. Бебаҳо маънавий бойликларни сақловчи кишилар янги дунё бунёдкорлари учун санъат дунёси математика, техника, қурилиш иши каби билимлар сингари зарур эканлигини билар эдилар. Шунинг учун ҳам Третьяков галереясининг архивида сақланаётган «1920 йил, январь. Мактаб ўқувчиларининг экскурсияси. Ўнта бола...» деб ёзилган сўзлар айниқса қимматлидир. Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида эса қуйидаги маълумотлар сақланмоқда: бу йил музейда мактаб ўқувчиларидан эллик мингдан кўпроқ киши бўлди. Тошкентда бир неча кун давом этган «Музей ва болалар» Бутуниттифоқ музейлараро конференциясида қилинган докладлар ва ахборотларда ана шу фактлар келтирилди. Конференция қатнашчилари — Москва, Ленинград, қардош республикалардан келган санъатшунослар, рассомлар, педагоглар КПСС XXVI съезди қарорлари асосида бадиий музейлар иши назарияси, методикаси ва практикасининг актуал масалаларини муҳокама қилдилар.

— Ёш авлодни эстетик руҳда тарбиялаш масаласи бўйича биринчи музейлараро конференциянинг Тошкентда очилиши иш тажрибасини кенг ўртоқлашиш имконини берди, — дейди Давлат Третьяков галереясининг илмий секретари В. М. Петюшенко. — Катта тажриба тўпланган ва бу тажрибага мамлакатнинг музейлар жойлашган ҳар бир республикаси, ҳар бир шаҳри ўз ҳиссасини қўшди. Болани музей дурдоналарини идрок қилишга ўргатиш, уни ёш авлодни умумий эстетик руҳда тарбиялашнинг узвий қисмига айлантириш бизнинг умумий вазифамиздир. Бу масалани қандай қилиб яхшироқ амалга ошириш, қайси ёшдан бошлаб болаларга ўргатиш, қайси ёшда қандай методология усулларидан фойдаланиш керак, деган турли-туман масалалар конференцияда ўртага қўйилди. Ленинград, Рига, Архангельск, Тошкент, ереванлик ҳамкасбларимизнинг таклиф этган форма ва усуллари қизиқарли бўлди. Бу таклифлар, ўйлаймизки, Тошкент конференцияси бошқа қатнашчиларининг фаолиятида ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон пойтахтида, Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида «XIX ва XX аср бошларида француз санъати» кўргазмаси очилди. Тасвирий санъат ва ҳайкалтарошлик асарлари бу ерга А. С. Пушкин номидаги Москва давлат тасвирий санъат музейидан келтирилди. Тошкентликлар Пьер Бэннар, Поль Гоген, Камиль Коро, Анри Матисс, Клод Моне каби ажойиб усталарнинг ижоди билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Машҳур анималист-ҳайкалтарош Антуан Луи Борининг асарлари ҳам бу кўргазманинг безаги бўлди.

«XIX аср ва XX аср бошларида француз санъати» кўргазмаси мамлакатнинг энг катта музейлари фондидан кўргазмалар туркумини давом эттирмоқда. Тошкент музейи бу туркумларни намойиш қилмоқда. Тошкентликлар ва республика пойтахти меҳмонлари бу ерда Третьяков галереяси, Эрмитаж, Палех дурдоналаридан тузилган кўргазмаларни томоша қиладилар. (ЎзТАГ).

РАССОМ БЛОКНОТИДАН

ЗАМОНДОШЛАР ҲУЗУРИДА

Москвалик рассом Павел Александрович Скотарь тез-тез республикамизда бўлиб, қишлоқ хўжалигида, саноат ва маданият соҳасида ишлаб ном қозонаётган замондошларимизнинг портретларини чизиб туради. Бу асарларнинг кўпчилигини ўзбекистонликлар яхши билишади. П. А. Скотарь тасвирлаган, улуғлаган замондошларимизнинг аксарияти ҳозирги кунда ҳам бошқаларга намуна бўлиб ишламоқдалар. Шуниси қувончлики, рассом ўз асарида, аниқроғи, қаҳрамон қиёфаси тасвирида қаламга олинган кишининг интипишларини, характерини ёрқин кўрсатади.

Павел Александрович Скотарь бу галги сафарида Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районларида бўлиб, замондошларимизнинг портретларини чизди. Масалан, у тасвирлаган Турғун Эгамбердиев Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг илғор бригада бошлиқларидан ҳисобланади. Бир неча йилдан бери ҳар гектар ердан 40 центнердан оширйб пахта етиштириб келаётган изланувчан коллективга бош-қош. Бригаданинг бу йилги мўлжали—гектар бошига қирқ беш центнердан ҳосил олиш. Партия ва ҳукуматимиз Т. Эгамбердиевнинг меҳнатларини муносиб тақдирлаган: кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени безаб турибди.

Олимхўжа Азимхўжаев эса Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг таниқли маккажўхорикори. Бу замондошимизнинг муваффақиятларини республикамизда яхши билишади.

Москвалик рассомнинг яна бир севикли қаҳрамони — Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз бригадири Худойберди Дадашевдир. Бу киши бошқараётган бригада ўтган йили 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 40.5 центнердан ҳосил олган эди. Коллективнинг бу йилги эзгу мақсади ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 45 центнерга етказиш.

Раҳима Аширбоева — Охунбобоев номли колхоз раисининг маданий-оқартув ишлари бўйича муовини. Тиниб-тинчимас, изланувчан бу замондошимизнинг ҳаракатлари туфайли хўжалик йилдан-йилга маданият соҳасида юксалиб бормоқда. У, айниқса, колхозчиларнинг маданий-маиший шароитлари яхши бўлишига ҳаракат қилади.

Суратларда [юқоридан пастга] Т. Эгамбердиев, Х. Дадашев, Р. Аширбоева, [ўнгда] О. Азимходжаевнинг москвалик рассом П. А. Скотарь чизган портретлари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига СССР Қуролли Кучлари сафларидан запасга бўшатилганлар, ўрта мактабни тугатганидан сўнг биргина хўжаликда камида бир йил меҳнат стажига эга бўлган илғор колхозчилар, ишчилар ҳамда ўқув ишлаб чиқариш бригадаларининг аъзолари бўлган умумий таълим мактабларининг битирувчилари хўжаликлар йўлланмаси билан қабул қилинади.

Институт ва унинг филиали агрономия мутахассислиги бўйича: агроном-олимлар, агрохимик-тупроқшунослар, уруғшунос-селекционерлар ва шоликорлар, мева-сабзавоткорлар, соҳибкорлар, ўсимликларни муҳофаза қилиш бўйича агрономлар, пиллакашлар, кенг ихтисосдаги зооинженерлар: экономика мутахассислиги бўйича: қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ташкил этувчи экономистлар, ўрмон хўжалиги инженерларини тайёрлайди.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ректор номига ариза, иш жойидан йўлланма, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), ишлаб чиқариш ва партия-комсомол характеристикаси, 8 дона фотосурат (3x4 см.), медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирмани тақдим этадилар.

Агрономия мутахассисликларига кирувчилар билан биология ва химиядан, экономика мутахассисликларига кирувчилар билан география ва математикадан, ўрмон хўжалиги факультетига кирувчилар билан физика ва математикадан суҳбат ўтказилади.

ҲУЖЖАТЛАР 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ, СУҲБАТЛАР 15 НОЯБРДАН 25 НОЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ. ТИНГЛОВЧИЛАР САФИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 25 НОЯБРДАН 30 НОЯБРГАЧА.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.
ЎҚИШ МУДДАТИ 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлими тингловчилари ётоқхона, стипендия билан таъминланадилар.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИНИ ТУГАТГАН ВА БИТИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТОПШИРГАН ШАХСЛАР ИНСТИТУТНИНГ 1 КУРСИГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Адрес: 700183, Тошкент шаҳри, 183-алоқа бўлими. Телефон 62-23-02.

СССР Алоқа министрлиги
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология-қидирув ташкилотлари, колхозлар, совхозлар, ҳарбий қисмлар қўмондонлиги йўлланмаси билан келганлар ўқишга юбориш ҳақидаги масала кўрилган кунга қадар камида бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлган ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли кучларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинади.

Иш стажи йўлланма берган корхонада (колхозда) сўнгги бир йил ичида узлуксиз бўлиши керак. Шогирд сифатидаги иш стажи тайёрлов бўлимига қабул қилишда ҳисобга олинмайди.

Ўқишга юборилган колхозчилар ҳар бир календарь йилининг мазкур колхоз учун белгиланган иш кунлари минимумини ишлаб беришлари керак.

Кундузги ўрта мактабни 1982 йилда тугатганлар иш стажи бўлган тақдирда ҳам тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: Институт ректори номига ёзилган ариза, йўлланма (2 ёки 1,4 илова), ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), сўнгги иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари томонидан тасдиқланган), 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Аризалар ва ҳужжатлар 11 ноябргача қабул қилинади. Кирувчилар билан 20—25 ноябрь кунлари математика ва физика бўйича суҳбат ўтказилади.

ТИНГЛОВЧИЛАР САФИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 25—30 НОЯБРЬ КУНЛАРИ АМАЛГА ОШИРИЛАДИ.

Тайёрлов бўлимини битириб, имтиҳонларни муваффақиятли топширганлар институт кундузги бўлимининг биринчи курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ДЕКАБРДА БОШЛАНАДИ.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Тингловчилар сафига қабул қилинганлар ҳар ойда 40 сўм стипендия билан таъминланадилар. Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй. Телефон 35-36-06.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги
214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассисларни тайёрлайди:

токарь универсал (токарь-каруселчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь-механик-йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь- асбобсоз, штамповкачи.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларнинг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

10-синф ҳажмидаги билим юртини битирганлар билим юртини тугатганлиги ҳақида аттестат оладилар.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокал чолғу ансамбли тўгараклари доим ишлайди.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3 x 4 см. ҳажмда 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар жойларидан пропискадан ўчишлари ва билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари хамда ўзлари билан шахсий учёт карточкаси, ВЛКСМ аъзолиги учёт карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 60, 72, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ
1982—1983 ўқув йили учун пуллик тайёрлов курсларига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курси тингловчиларни техника олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайди.

Дарслар ўзбек ва рус тилида қуйидаги фанлар бўйича олиб борилади: МАТЕМАТИКА, ФИЗИКА, ХИМИЯ, ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЕТ.

Тайёрлов курсига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ариза, ўрта маълумоти ҳақида гувоҳнома (нусхаси), ўқиш ёки иш жойидан справка, икки дона фотосурат (3x4 см.).

Ўқиш ҳақи — 35 сўм.
Ўқиш муддати — 8 ой.

Ҳужжатлар соат 9 дан 19 гача қабул қилинади.

Институт адреси: Тошкент шаҳар-100, Горбунов кўчаси, 5-уй (3, 18, 54, 50-автобуслар, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14, 24, 28-трамвайларнинг «Соцгородок» бекатлари), 77, 123-автобус, 11-троллейбуснинг «Тўқимачилик институти» бекатлари).

●

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ
Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган қизларни коммутатор цехида ишлайдиган телефонисткаларни тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

18—25 ёшлардаги 10-синф ҳажмида маълумоти бўлган қизлар таклиф қилинади.

Иш вақти — 6 соат, отпуска — 18 кун. Ўқувчиларга ҳар ойда 60 сўм стипендия тўланади. Истаганлар техникум ёки алоқа институтининг сиртқи бўлимида ўқишлари мумкин.

Машғулотлар ўқув группалари комплектлангандан сўнг бошланади. Ўзингиз билан паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, 3x4 сантиметр ҳажмида иккита фотосурат, меҳнат дафтарчаси ёки илгари ишламаганлар учун ЖЭКдан берилган справкани олиб келишингиз лозим.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 28-уй, кадрлар бўлими, телефон 44-34-34.

●

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

15/X да — Гулсара.
16/X да — Лайли ва Мажнун.
17/X да — Лайли ва Мажнун.
18, 19/X да — Гулсара.
20/X да — Хизматингизга тайёрмиз.
21/X да — Хотинимнинг эри.
22/X да — Лайли ва Мажнун.
23/X да — Заҳар ичган даъвогар.
24/X да — Ёшликда берган кўнгил.
25/X да — Дилафрўзга тўрт ошиқ.
27/X да — Тошкентнинг нозанин маликаси.
28/X да — Ишонмасанг ўламан.
29/X да — Олифта.
30/X да — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар С. Пўлатов ва Н. Пўлатованинг ижодий кечаси.
31/X да — Кулги кечаси.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

●

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/X да Баланд қоядаги аёллар, 16/X да Ҳар тўкисда бир айб.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/X да Гулсара, 16/X да Лайли ва Мажнун.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва комедия цирки артистларининг гастроллари (19.30).

●

СССР биринчилиги учун 15 октябрда соат 19.00 да
МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЧЕРНОМОРЕЦ» (Одесса) командалари ўртасида
ФУТБОЛ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Жабрдийдалар. Бадиий фильм. 11.10 — Халқ куйлари. 11.25 — Ёшлар адреслари. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — И. Ильф ва Е. Петров. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.25 — Оддий мўъжизалар. 16.55 — Ўсмирлар ижоди. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.55 — Тилла боғичли туфли. Фильм. 1-серия. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Рус музейи. 2-фильм. 20.05 — Дублёр. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. СССР чемпионати. Спартак — Арарат. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — А. С. Пушкин эртаклари. 10.05 ва 14.15 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 ва 12.35 — Тарих. 12.05 — Эстетик тарбия. 13.05 — Ўқитувчи экрани. 13.35 — Илмий-оммабоп фильм. 13.50 — Монументал пропаганданинг ленинча плани. 1-кўрсатув. 14.45 — Бил ва уддала. 15.30 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 4-фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Фильм-концерт. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 21.30 — Время. 22.00 — Менинг ҳаётим. Бадиий фильм. 3-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Чиранчиқ қуёнча. Спектакль. 14.05 — Болали уй ижарага берилади. Кинокомедия. 18.00 — Ёшлик. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Футбол. СССР чемпионати. Пахтакор — Черноморец. Танаффусда — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.15 — Еввойи асал. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Ўша мовий осмонда. Бадиий фильм. 19.00 — Ўқитувчилар учун консультация. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Илмий изланиш клуби. 20.50 — Телефильмлар программаси. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ўзбек балетининг юлдузи. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — Футбол бўйича СССР чемпионати. Пахтакор — Черноморец. 20.50 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР —2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.